

به نام حق تعالی

پرسش‌های درس "تحلیل انتقادی فلسفه غرب معاصر" دانشگاه علامه طباطبائی دکتری کلام اسلامی پاییز ۱۴۰۳

makhavan77@gmail.com

Website: makhavan.ir

مدرس: **مهرداد اخوان**

- منبع پاسخ خود را به طور دقیق ذکر کنید.
- بدون ایجاز مُخل و اطناب مُمل به سبک و سیاقی تحلیلی پاسخ دهید
- در زمان مورد نظر ارسال کنید (نه زودتر و نه دیرتر).
- نام خود و شماره تکلیف را علاوه بر بخش subject ایمیل کنید و روی فایل حتماً بنویسید .
- این سؤالات جزو کار کلاسی بوده و در نمره پایانی لحاظ می‌شود.

جلسه نخست: عقل‌گرایی معرفتی؛

رنه دکارت؛ تأملات در فلسفه اولی (ترجمه احمد احمدی)

۱. سه دسته امور مصون از تردید در خواب کدام‌اند؟ چه سناریویی آنها را هم را به دامن شک دکارتی می‌کشاند؟
۲. برهان علامت صنعتی (مهر و نشان) جزو کدام دسته براهین اثبات خداست؟ صورت‌بندی آن را به دقت بنویسید؟
۳. دور فلسفه دکارت ناظر به تصور خدا را توضیح داده و بگویید چه بخشی از روند استدلال دکارت را تخریب می‌کند؟

جلسه دوم: تجربه‌گرایی معرفتی

جان لاک؛ جستاری در خصوص فاهمه بشری (ترجمه کاوه لاجوردی)

۱. سه دلیل لاک بر عدم وجود مبادی فطری در معرفت آدمی را بنویسید.
۲. لاک سه پرسش را در مسئله هویت شخصی تفکیک می‌کند؟ این سه پرسش چیستند؟ ملاک هویت شخصی را چه می‌داند (ذکر آزمایش فکری لاک) و تامل رید با چه آزمایش فکری به این ملاک پاسخ می‌دهد؟

جلسه سوم: تجربه‌گرایی معرفتی

دیوید هیوم؛ کاوشی در خصوص فهم بشری (ترجمه کاوه لاجوردی)

۱. نقد هیوم بر مفهوم سنتی از علیت بر اساس نظریه تصورات او چیست؟ و چگونه به نقد استقرا مرتبط است؟
۲. نقد روانشناختی هیوم بر راویان و شاهدان معجزه چیست؟

جلسه چهارم: کانت و راهی بین تجربه‌گرایی و عقل‌گرایی

ایمانوئل کانت؛ نقد عقل محض (ترجمه بهروز نظری/ ترجمه ادیب سلطانی)

۱. با استعاره "عینک"، گزاره‌های "ترکیبی پیشینی" را در پروژه معرفت‌شناسی کانت توضیح دهید.
۲. "استنتاج استعلایی" را علیه شکاکیت معرفتی توضیح دهید

جلسه پنجم: فلسفه سیاسی

ماکیاوللی؛ شهریار (ترجمه داریوش آشوری)

۱. ویرتو به مفهوم ماکیاوللی آن چیست؟ چرا ماکیاوللی "چزاره بورجا" را بر "آگاتوس" که هر دو اعمال ددمنشانه داشتند ترجیح می‌دهد؟
۲. دو تفسیر متضاد از شهریار ماکیاوللی را بنویسید؟

جلسه ششم: فلسفه سیاسی

هابز؛ لویاتان (ترجمه حسین بشیریه)

۱. هابز چگونه از وضع طبیعی جنگ به لزوم حکومت حاکم مطلق قدرتمند می‌رسد؟
۲. دوراهه (تنگنای) زندانی چگونه با وضع طبیعی هابز منطبق است و مدلول آن چیست؟

جلسه هفتم: فلسفه اخلاق: وظیفه‌گرایی

ایمانوئل کانت/ بنیان‌گذاری مابعدالطبیعه اخلاق (ترجمه احمد احمدی)

۱. کانت چه عملی با چه انگیزه‌ای را دارای ارزش اخلاقی می‌داند و آموزه "عشق به همسایه" (در کتاب مقدس) را چگونه تفسیر می‌کند؟ با یک مثال نشان دهید چگونه می‌توان گفت انگیزه حقیقی ما در دادن پول به نیازمندی احساس ترحم است یا نه؟
۲. معنای "مطلق" در امر مطلق کانت چیست و طبق فرمول اول از امر مطلق ضابطه اخلاقی چگونه متمایز می‌شود؟ و تمایز فلسفه اخلاق کانت از ارسطو و میل چیست؟

جلسه هشتم: فلسفه اخلاق: فایده‌گرایی

ج.میل؛ سودنگری/ فایده‌گرایی (ترجمه مرتضی مردیها)

۱. نظر بنتام و میل در باب لذت و الم و سعادت مقایسه کنید. چرا میل ترجیح می‌دهد سقراطی کام‌برنیاورده باشد تا خوکی کامروا؟
۲. آیا میل دلیلی بر فایده‌گرایی دارد؟

جلسه نهم:

مارکس، انگلس؛ *ایدئولوژی آلمانی (تیرداد نیکی)*

۱. تقابل تفسیر و تغییر جهان در تزه‌های فوئرباخ را توضیح دهید
۲. نقد مارکس و انگلس بر مناسبات اقتصادی سرمایه‌داری را بنویسید. و آن را نقد کنید.

جلسه دهم: پوزیتیویسم منطقی

(الف) ایر؛ *زبان، حقیقت و منطق (ترجمه منوچهر بزرگمهر)*

۱. اصل تحقیق‌پذیری و دو روایت آن را توضیح دهید.
۲. ایر در باب احکام اخلاقی چه تفسیری دارد.
۳. یک نقد بر ایده‌های ایر را بنویسید.

جلسه یازدهم: اگزیستانسیالیسم

ژان-پل سارتر؛ *هستی و نیستی (ترجمه مهستی بحرینی)*

۱. تجربه نیستی به نظر سارتر چگونه رخ می‌دهد؟
۲. تحلیل اگزیستانسیالیستی سارتر از "شرم"، "عشق" و "مرگ" چیست؟

جلسه دوازدهم: فلسفه زبان

ویتگنشتاین؛ *پژوهش‌های فلسفی (ترجمه مالک حسینی)*

۱. نظر خود ویتگنشتاین در باب نسبت رساله و پژوهش‌ها چه بود؟
۲. نظر ویتگنشتاین در باب معنا و زبان در پژوهش‌ها را بنویسید
۱. استدلال پژوهش‌ها مبنی بر امتناع زبان خصوصی را صورت‌بندی کنید.

جلسه سیزدهم: فلسفه عدالت

جان راولز؛ *نظریه‌ای در باب عدالت (ترجمه مرتضی نوری)*

۱. در فلسفه سیاسی راولز "وضعیت نخستین" چگونه موقعیتی است و چه اصولی از آن بدست می‌آید؟
۲. راهبرد "ماکسیمین" در اصل تفاوت (نابرابری‌های اجتماعی راولز) چه معنا و منظوری دارد؟ آیا ناقض اصل برابری منصفانه نیست؟ [راولز با راهبرد ماکسیمین، نابرابری اجتماعی را در نظریه عدالت خود روا می‌داند آن را توضیح دهید]